

1. Obiekt *Zespół Huty „Jedność”*
PAŁACYK FITZNERA OB.DOM MIESZKALNY

2. Czas powstania

1.70-te XIX w

3. Miejscowość

SIEMIENOWICE

13

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Pałac Fitznera
widok pd pd.-zach.

Pałacyk Fitznera
od płn.-wschodu

Pałacyk Fitznera
elewacja pn.
i naroże pn.wsch.

4. Adres Siemianowice, ul. 27 stycz-

nia 3-

nr hipoteczn. ul. Fitznera 3-3a

5. Przynależność administracyjna

województwo katowickie

gmina

pow. miejski SIEMIENOWICE

6. Poprzed. nazwa miejscowości

Huta Laura

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo katowickie

powiat Siemianowice

8. Właściciel i jego adres

Huta Jedność, Siemianowice,
ul. 27 stycznia

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabudów

Nr 1563

data 31.05.1995

A/235/08

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

W 1855 r. Wilhelm Fitzner założył w Siemianowicach Kuźnię. W latach 1869-70 jego syn też Wilhelm rozbudował ją w fabrykę kotłów. Obok kotłów budowano w niej mosty. W latach 70-tych właściciel obok zakładu wybudował sobie pałacyk. W latach 80-tych Fitzner budował również kilka naciągów domów dla robotników.

W 1881 r. z uwagi na cła przewozowe Fitzner wprowadził wywóz kapitału zamiast wyrobów do zaboru rosyjskiego. Wraz ze swoim wspólnikiem Karolem Gamperem założył w Sosnowcu filię swojego zakładu którą kierował także wspólnik. W 1905 r. nieznacznie przebudowano i rozbudowano pałacyk

Właściciela fabryki. Po II wojnie światowej zakład został upaństwowiony i przekształcono go w Wojskowe Zakłady Mechaniczne natomiast pałacyk Fitznera przejęła Huta Jedność adaptując go na cele mieszkalne dla kilkunastu rodzin hutniczych.

Styl: eklektyzm z elementami neorenesansu i neoklasycyzmu.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze i wyposażenie instalacje)

Pałacyk usytuowany po wsch. stronie ul. 27-go Stycznia pod nr 3 jako budynek wolnostojący.

Ściany murowane z cegły, tynkowane. Stropy płaskie drewniane. Więźba dachowa drewniana, pokryta papą na deskowaniu. Na klatce schodowej fragmenty posadzki z płytek ceramicznych. W pomieszczeniach podłogi deskowe. Schody wewnętrzne drewniane, dwubiegowe z balustradą drewnianą złożoną z tralek. Stolarka drzwiowa - jedno i dwuskrzydłowa szklona i pełna, na klatce schodowej w obramieniach drewnianych. Drzwi wejściowe od północy dwuskrzydłowe z półkolistym nadświetłem, ozdobnie okratowanym. Okna prostokątne ze stolarką przeważnie dwuskrzydłową, dwupoziomową. Rzut na planie nieregularnym, z jednym ryzalitem od strony pd.-zach. i dwoma od wsch. oraz dwoma od pn.-wsch. Bryła rozczłonkowana, od pd. jedno- w części pn. - dwu- i trzykondygnacyjna, podpiwniczona, nakryta dachami dwuspadowymi. Nad częścią północną wieża o podstawie prostokątnej, otwierająca się na wszystkie strony półkolistymi arkadami.

Elewacja zachodnia dziesięcioosiowa, od pd. jedno-, dalej dwukondygnacyjna. Skrajna oś pn. trzykondygnacyjna. Część pd. z wejściem poprzedzonym portalem kolumnowym, dalej trzy prostokątne okna w płycinach zamkniętych półokrągło, rozdzielonych kolumnami. Dalej część dwukondygnacyjna, w której pd. oś półokrągły ryzalit nie sięgający całej wysokości budynku. Nad nim tympanon. Następnie cztery osie o prostokątnych oknach. Ostatnia oś z trzecią kondygnacją ujętą pilastrami i zwieńczoną tympanonem.

Od południa widoczna jednokondygnacyjna ściana z dwoma otworami okiennymi zamkniętymi zamkniętymi wydatnymi portalami kolumnowymi, nakrytymi osobnymi daszkami dwuspadowymi. Pomiędzy nimi otwory okienne. Po bokach elewacji uskokki muru.

Elewacja wschodnia wieloosiowa, niesymetryczna dwu i trójkondygnacyjna z dwoma ryzalitami. Od strony pd.-wsch. budynek przylega do ogrodzenia. Pomiędzy ryzalitami na wysokości drugiej kondygnacji balkon z metalową balustradą. Otwory okienne prostokątne o zróżnicowanej wielkości, w przyziemiu okratowane.

Naroże pn. - wsch. ścięte z dwoma prostokątnymi otworami okiennymi.

Elewacja północna niesymetryczna z półokrągłym zamkniętym otworem wejściowym, poprzedzonym portykiem kolumnowym. W pobliżu środka elewacji płaski ryzalit pozorny ze zdwojonymi otworami okiennymi w kamiennym obramieniu. Okna w przyziemiu prostokątne, powyżej zamknięte półokrągło i zespolone kamiennym zwieńczeniem o takim kształcie. Ryzalit wieńczy bok wieżyczki - nadbudówki z podwójną arkadą także od tej strony. Pozostałe strefy elewacji bez okien.

Wewnątrz w części środkowej budynku przestronny, niski hall z dwoma kolumnami i pilastrami licowanymi granitem o kapitelach korynckich przy wejściu. Układ wnętrza ogólnie nieregularny ze środkowym hallem i klatką schodową od północy.

Instalacje: elektryczna, wodno - kanalizacyjna.

14. Kubatura 6905 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 1366 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne pałac fabrykanta	17. Użytkowanie obecne dom mieszkalny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja bieżące prace remontowe oraz adaptacja wnętrza na mieszkanie oraz wymiana stolarki, zblendowanie łokien.		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania - przebudowany hall i przekształcenia w układzie wnętrza mieszkalnych. 20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Przywrócenie dawnego wyglądu pałacyku z okresu budowy	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

Kartoteka Środków trwałych Huty Jedność

22. Bibliografia

pr.zb. Siemianowice, Katowice 1969

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne

zb. karte zbiora

25. Opracował

tekst mgr Ł. Konarzewski 1988

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Ł. Konarzewski 1988

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr mgr Ł. Konarzewski 1988

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów WOBiDZ Katowice

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki 1

1. Miejscowość

SIEMIANOWICE ŚL.

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Pałacik Fitznera

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

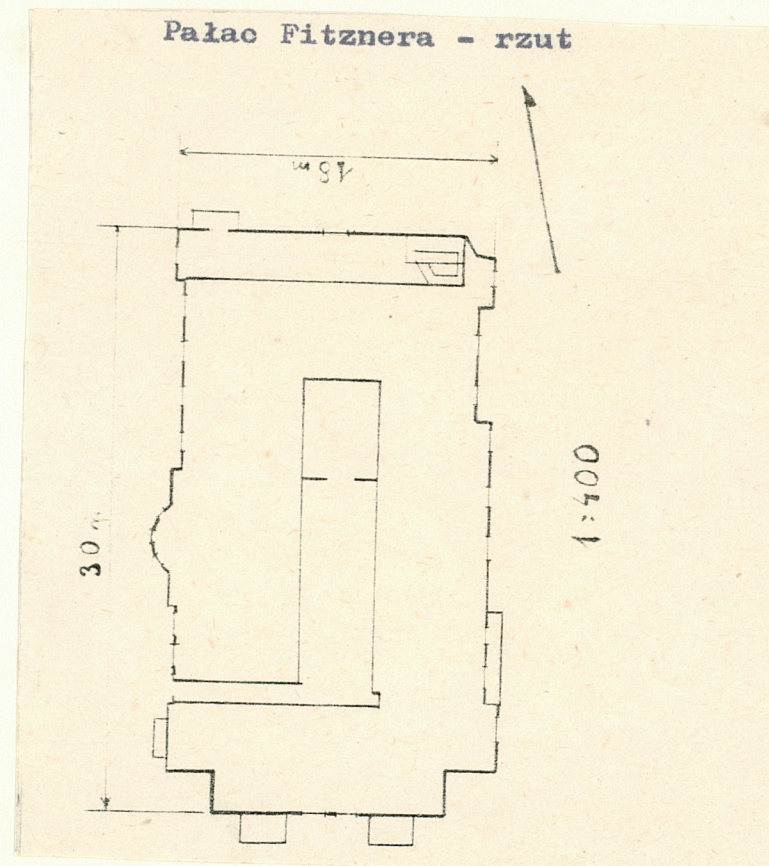
plany i zdjęcia

Pałacik Fitznera
część północna
elewacji zach.

Pałacik Fitznera
drzwi w elewacji pn.

mgr L. Konarzewski

Wkładkę założył: .....

(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WOBiDZ Katowice

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23.600

Wzór ODZ 1978 r.

Huta Jedność
plan sytuacyjny
skala 1:5000

Legenda

1. Rurownia Mannes Mann
2. Rurownia rur zgrzewanych
3. Walcownia Innocenti
4. Magazyn rur zgrzewanych
5. D. kotłownia
6. D. kuźnia
7. D. gwoździarnia
8. Straż pożarna
9. D. warsztat stolarski
10. Warsztat elektryczny
11. D. dyrekcja
12. Dyrekcja
13. Pałacyk Fitznera

